

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, tel. +370 679 73 210, el. p. info@lrkm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188683671

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2025-01- Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gegužės 13 d. nutarimo Nr. 492 „Dėl Tautinių mažumų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuostatų ir administracijos struktūros patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), patikslintą atsižvelgus į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. sausio 14 d. tarpinstitucinio pasitarimo (3 klausimas) rezultatus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2025 m. sausio 6 d. išvadoje Nr. NV-24 ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos 2025 m. sausio 9 d. Teisės akto projekto dalykinio vertinimo pažymoje Nr. NV-58 pateiktas pastabas.

I. Sprendžiama problema	<p>Nutarimo projektas parengtas siekiant suderinti Tautinių mažumų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Departamentas) nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gegužės 13 d. nutarimu Nr. 492 „Dėl Tautinių mažumų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuostatų ir administracijos struktūros patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai), atsižvelgiant į 2024 m. lapkričio 7 d. Lietuvos Respublikos Seimo priimto Lietuvos Respublikos tautinių mažumų įstatymo Nr. XIV-3079, kuris įsigaliojo 2025 m. sausio 1 d., nuostatas bei į galiojančias Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymo nuostatas ir Ministerijų, vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų nuostatų rengimo rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. 1V-15 „Dėl Ministerijų, vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų nuostatų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – rekomendacijos).</p> <p>Taip pat Nutarimo projektas parengtas atsižvelgiant į aktualias Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatas.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Siekiant įgyvendinti anksčiau nurodytus teisės aktus, Nutarimo projektas dėstomas nauja redakcija, be kita ko, tikslinant Nuostatų bendrąsias nuostatas, veiklos tikslus ir funkcijas, teises, veiklos organizavimą, biudžetinės įstaigos vadovo funkcijas, Departamento patariamojo organo (Tautinių mažumų tarybos) apibrėžimą, kompetenciją (funkcijas) ir baigiamąsias nuostatas.</p> <p>Vadovaujantis rekomendacijų nuostatomis, siūloma:</p>

1. Nuostatų I skyrius „Bendrosios nuostatos“:

1.1. patikslinti Departamento duomenis, nurodant juridinio asmens kodą, institucijos buveinės adresą. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatymo nuostatas, formuluotę „*sąskaitą banke*“ pakeisti į „*sąskaitą valstybės išde*“;

1.2. apibrėžiant Departamento savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos kompetenciją, Nuostatuose nurodyti įstatymus, kuriuose reglamentuojamos Departamento savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos funkcijos;

1.3. Nuostatus papildyti nauju 6 punktu, nurodant kultūros ministrui pavestą valdymo sritį, su kuria susijusi Departamento veikla;

1.4. atsižvelgiant į rekomendacijų 6 punktą, Nuostatus papildyti nauju 7 punktu, kuriame nurodoma Departamento nuostatų keitimo tvarka.

2. Nuostatų II skyrius „Departamento veiklos tikslas ir funkcijos“:

2.1. atsižvelgiant į rekomendacijų 10.1 papunktį, kuriame įtvirtinta, kad Vyriausybės veiklos tikslai turi būti suformuluoti taip, kad atskleistų Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatyme įtvirtintą Vyriausybės įstaigos paskirtį dalyvauti formuojant valstybės politiką ministrui pavestose valdymo srityje (pavestose valdymo srityse) ir ją įgyvendinti, tačiau neturi pažodžiui atkartoti šios paskirties formuluotės, pakeisti Departamento veiklos tikslo formuluotę.

3. Nuostatų III skyrius „Departamento teisės“:

3.1. atsižvelgiant į rekomendacijų 18.1 papunktį, kuris nurodo, kad dėstant institucijos teises turi būti nurodomos pagrindinės visoms institucijoms būdingos teisės (gauti institucijos funkcijoms atlikti reikalingą informaciją, suderinus su atitinkamų organizacijų vadovais, pasitelkti šių organizacijų specialistus sprendžiamoms institucijos problemoms nagrinėti, sudaryti sutartis, darbo grupes ir pan.), patikslinti Nuostatų 9.2 papunktį (Nuostatų naujos redakcijos 10.2 papunktis) ir papildyti fraze „*suderinus su jų vadovais*“.

4. Nuostatų IV skyrius „Departamento veiklos organizavimas“:

4.1. patikslinti Nuostatų 10 punkto (Nuostatų naujos redakcijos 11 punktas) formuluotę papildant teisės aktais, kuriais vadovaujamosi rengiant įstaigos strateginius ir metinius veiklos planus;

4.2. atsižvelgiant į tai, kad institucijos nuostatuose neturi būti dėstomos institucijos bendrosios (vidaus administravimo) funkcijos (rekomendacijų 16 punktas), atsisakyti esamos redakcijos Nuostatų 11 punkto;

4.3. vadovaujantis rekomendacijų 19.5 papunkčiu, kuriame nustatyta, kad Nuostatų skyriuje „Institucijos veiklos organizavimas“ turi būti nurodyti kiti institucijos organai (kolegijos, kiti valdymo ir (ar) patariamieji organai), šių organų sudarymo tvarka ir kompetencija, sprendimų priėmimo tvarka, papildyti Nuostatų IV skyrių informacija apie Departamento patariamąjį organą – Tautinių mažumų tarybą (toliau – Taryba) ir numatyti, kad Tarybos nuostatus ir sudėtį tvirtina Departamento vadovas, o Departamentas aptarnauja Tarybą ūkiškai ir techniškai.

5. Atsižvelgiant į rekomendacijų 16 punktą, kuris nustato, kad institucijos nuostatuose neturi būti dėstomos institucijos bendrosios (vidaus administravimo) funkcijos, atsisakyti Nuostatų VI skyriaus „Departamento

vidaus administravimo kontrolė“, išskyrus Nuostatų VI skyriaus 22 punktą (Nuostatų naujos redakcijos 18 punktą), perkelti jį į Nuostatų IV skyrių „Departamento veiklos organizavimas“ (vadovaujantis rekomendacijų 19.6 papunkčiu).

6. Nuostatų VII skyrius „Baigiamosios nuostatos“ (Nuostatų naujos redakcijos V skyrius): vadovaujantis rekomendacijų 20 punktu, kuris nustato, kad skyriuje „Baigiamosios nuostatos“ turi būti nurodoma, kaip institucija gali būti reorganizuojama, pertvarkoma ar likviduojama, patikslinti Nuostatų 24 punktą (Nuostatų naujos redakcijos 19 punktą), papildant žodžiu „*pertvarkomas*“.

Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų įstatymu, Nutarimo projektu siūloma:

7. Atsižvelgiant į minėto įstatymo 11 straipsnį, patikslinti Departamento vadovo kompetencijas, neatkartojant Biudžetinių įstaigų įstatyme nustatytų vadovo kompetencijų, bet nurodant, kuris šio įstatymo straipsnis nustato biudžetinės įstaigos vadovo kompetencijas. Taip pat Nuostatuose išvardinti kitas vadovo funkcijas, kurios nepaminėtos Biudžetinių įstaigų įstatyme.

8. Atsisakyti Nuostatų 2 punkto, nes Biudžetinių įstaigų įstatyme nėra privalomo reikalavimo biudžetinės įstaigos nuostatuose nurodyti įstatymus ar kitus teisės aktus, kuriais įstaiga vadovaujasi savo veikloje.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos tautinių mažumų įstatymu (toliau – Įstatymas), Nutarimo projektu siūloma:

9. Atsižvelgiant į Įstatymo 14 straipsnio 1 dalį, patikslinti Nuostatų 1 punktą „*dalyvaujanti formuojant ir įgyvendinanti tautinių mažumų politiką*“ į „*dalyvaujanti formuojant ir įgyvendinant valstybės politiką tautinių mažumų srityje*“.

10. Atsižvelgiant į Įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje pateiktą tautinės tapatybės sąvokos apibrėžtį, pakeisti Nuostatų 8.4 papunkčio (Naujos nuostatų redakcijos 9.4 papunktis) formuluotę „*kultūrinį tapatumą*“ į „*tautinę tapatybę*“ ir Nuostatų 8.5 papunkčio (Nuostatų naujos redakcijos 9.5 papunktis) formuluotę „*tautinio tapatumo*“ į „*tautinės tapatybės*“.

11. Atsižvelgiant į Įstatymo 9 straipsnio 2 dalį, patikslinti Nuostatų 8.5 papunktį (Nuostatų naujos redakcijos 9.5 papunktis), pakeičiant formuluotę „*iš dalies finansuoja tautinių mažumų integracijos ir tapatumo išsaugojimo priemones*“ į „*iš dalies finansuoja kultūros projektus tautinių mažumų integracijai į Lietuvos visuomenę skatinti, kultūrai, tradicijoms, papročiams, kalbai ar tarpkultūriniam bendradarbiavimui puoselėti ir plėtoti*“. Tame pačiame Nuostatų papunktyje atsisakyti žodžių „*Lietuvos tautinėmis bendrijomis*“ ir palikti žodžius „*tautinėms mažumoms*“, atsižvelgiant į Įstatymo 16 straipsnio 3 dalį, kurioje nustatyta, kad kituose įstatymuose vartojama sąvoka „*tautinė bendrija*“ atitinka šiame įstatyme vartojamą sąvoką „*tautinė mažuma*“.

12. Atsižvelgiant į Įstatymo 14 straipsnio 2 dalį, patikslinti Nuostatų 8.14 papunktį (Nuostatų naujos redakcijos 9.13 papunktis), pakeičiant žodžius „*tarpkultūrinį dialogą*“ į „*tarpkultūrinį bendradarbiavimą*“.

13. Atsižvelgiant į Įstatymo 5 straipsnio 3 dalį, patikslinti Nuostatų 8.17 papunktį (Nuostatų naujos redakcijos 9.15 papunktis) ir jį išdėstyti taip: „*rengia ir įgyvendina tautinių mažumų istorinio ir kultūrinio pažinimo priemones, koordinuoja veiklas, susijusias su istorinių tautinių mažumų*

(Lietuvos karaimų, totorių ir romų) kultūros, tradicijų, papročių ir kalbos išsaugojimu“.

14. Atsižvelgiant į Įstatymo 14 straipsnio 2 dalį, patikslinti Nuostatų 8.18 papunktį (Nuostatų naujos redakcijos 9.16 papunktis) ir jį išdėstyti taip: „numato ir įgyvendina priemones, kurios skatintų tautinių mažumų integraciją į Lietuvos visuomenę, jų kultūros, tradicijų, papročių, kalbos puoselėjimą ir plėtojimą“.

15. Atsižvelgiant į Įstatymo 12 straipsnio 2 dalies 6 punktą, Nuostatų 8 punktą (Nuostatų naujos redakcijos 9 punktą) papildyti dar viena Departamento funkcija (Nuostatų 9.21 papunktis), numatant, kad Departamentas, be kita ko, teikia paramą nevyriausybinėms organizacijoms, veikiančioms tautinių mažumų teisių įgyvendinimo srityje.

16. Atsižvelgiant į Įstatymo 12 straipsnio 1 dalį, Nuostatus papildyti Departamento vadovo funkcija, nurodant, kad Departamento vadovas „tvirtina kolegialios patariamąsios visuomeniniais pagrindais veikiančios Tautinių mažumų tarybos (toliau – Taryba) nuostatus ir sudėtį“.

17. Atsižvelgiant į Įstatymo 12 straipsnio 1 ir 2 dalis, Nuostatus papildyti Tarybos kompetencija (funkcijomis), nustatant, kad „Taryba atstovauja tautinėms mažumoms Lietuvos tautinių mažumų politikos įgyvendinimo klausimais ir atlieka Lietuvos Respublikos tautinių mažumų įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje nustatytas funkcijas“.

Nutarimo projektu taip pat siūloma:

18. Vadovaujantis Adresų formavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 2092 „Dėl adresų formavimo taisyklių“, patikslinti Departamento adresą.

19. Atsižvelgiant į Biudžeto sandaros įstatymą, patikslinti Nuostatų 4 punkto formuluotę (Nuostatų naujos redakcijos 3 punktą), atsisakant žodžio „*administruojamos*“, nes minėtame įstatyme lėšų administravimo tvarka nenurodyta.

20. Vadovaujantis Strateginio valdymo įstatymo 9 straipsniu, pakeisti Nuostatų 8.2 papunkčio (Nuostatų naujos redakcijos 9.2 papunktis) formuluotę „*strateginio planavimo dokumentai*“ į „*veiklos lygmens planavimo dokumentai*“, kadangi Departamentas gali rengti, koordinuoti veiklos lygmens planavimo dokumentus (strateginius veiklos planus, veiksmų planus ar metinius veiklos planus).

21. Papildyti Nuostatų 8.3 papunktį (Nuostatų naujos redakcijos 9.3 papunktis), nurodant, kad Departamentas rengia ir teikia Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai siūlymus dėl tautinių mažumų politikos formavimo, kitoms ministerijoms – dėl šių ministerijų rengiamų ir priimamų (ar teikiamų) teisės aktų projektų. Pagal Vyriausybės įstatymo 29 straipsnio 1 dalį, ministerijos yra steigiamos valstybės politikai formuoti, taip pat jos įgyvendinimui organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti ministrui pavestose valdymo srityse. Viena iš kultūros ministro valdymo sričių – tautinės mažumos, todėl Departamentas gali teikti siūlymus dėl tautinių mažumų politikos formavimo tik Kultūros ministerijai, kitoms ministerijoms – dėl teisės aktų projektų.

22. Patikslinti Nuostatuose informaciją apie Departamento atliekamą funkciją įgyvendinant tarptautinių organizacijų pateiktas rekomendacijas, papildant, kad Departamentas renka informaciją iš kitų Lietuvos Respublikos institucijų ir organizacijų dėl šių rekomendacijų

	<p>įgyvendinimo ir vykdo nacionalinės politikos įgyvendinant tarptautinių organizacijų rekomendacijas stebėseną.</p> <p>23. Atsižvelgiant į Viešojo administravimo įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktą, kuris nustato, kad visi viešojo administravimo subjektai teikia asmenims įstatymų nustatytą viešojo administravimo subjekto turimą informaciją, atsisakyti Nuostatų 8.9, 8.15, papunkčių.</p> <p>24. Atsisakyti Nuostatų 8.19 papunkčio, kuris dubliuojasi su Nuostatų 8.4 papunkčiu. Nuostatų 8.4 papunkčio formuluotėje žodžiai „<i>socialinę-politinę padėtį</i>“ apima ir asmenis, grįžusius iš užsienio, tačiau ši formuluotė apibrėžia plačiau, nesukonkretina ir nenurodo tam tikros asmenų grupės.</p> <p>25. Atsižvelgiant į tai, kad Departamentas nėra teisėkūros subjektas, taip pat funkcijų priimti konkrečius teisės aktus Departamentui nėra numatyta, pakeisti Nuostatų 8.8 papunkčio (Nuostatų naujos redakcijos 9.8 papunktis) formuluotę „perkelia į nacionalinę teisę Europos Sąjungos teisės aktų tautinių mažumų srityje nuostatas ir jas įgyvendina“ į „teikia išvadas ir pasiūlymus valstybės institucijoms ir įstaigoms perkeliant į nacionalinę teisę Europos Sąjungos teisės aktų tautinių mažumų srityje nuostatas“.</p> <p>26. Patikslinti Nuostatų 8.14 papunktį (Nuostatų naujos redakcijos 9.13 papunktis), atsisakant diskriminacijos, neapykantos rūšių įvardinimo ir jį išdėstyti taip: „koordinuoja ir įgyvendina priemones, skatinančias įvairių tautinių mažumų tarpkultūrinį bendradarbiavimą, kovą su diskriminacija ir neapykanta tautinių mažumų atžvilgiu“.</p> <p>27. Atsižvelgiant į Viešojo administravimo įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 3 punktą, kuris nustato, kad visi viešojo administravimo subjektai vykdo administracinę procedūrą, atsisakyti Nuostatų 8.23 papunkčio („<i>nagrinėja asmenų skundus, prašymus</i>“).</p> <p>28. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių rengimo ir sudarymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 1 d. nutarimu Nr. 1179 „Dėl Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių rengimo ir sudarymo taisyklių patvirtinimo“, 13 punktą, patikslinti Nuostatų 9.3 papunktį (Nuostatų naujos redakcijos 10.3 papunktis) ir jį išdėstyti taip: „pagal kompetenciją sudaryti sutartis ir susitarimus su Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių juridiniais asmenimis, kitomis organizacijomis, jų padaliniais ir fiziniais asmenimis, taip pat teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka sudaryti dvišalius ir daugiašalius bendradarbiavimo susitarimus su tautinių mažumų reikalais besirūpinančiomis užsienio valstybių ar tarptautinių organizacijų institucijomis“.</p> <p>29. Patikslinti Nuostatų 22 punktą (Nuostatų naujos redakcijos 18 punktas), jame atsisakant nuorodos į konkretų tikrinį Kultūros ministerijos struktūrinio padalinio pavadinimą – „Kultūros ministerijos Centralizuotas vidaus audito skyrius“ (keičiant į „Kultūros ministerijos struktūrinis padalinys, atsakingas už vidaus auditą“).</p>
III. Priemonių kaštai	Nutarimo projektui įgyvendinti valstybės biudžeto lėšų neprireiks.
IV. Nauda visuomenei	Priėmus Nutarimo projektu siūlomus pakeitimus, bus atnaujinti Departamento nuostatai ir užtikrinta tolimesnė įstaigos veikla.

Nutarimo projektas neprieštarauja Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. XV-54 „Dėl Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos¹ 4 punktu, Nutarimo projekto poveikio vertinimas nėra atliekamas.

Nutarimo projekte nėra apibrėžiamos naujos sąvokos.

Nutarimo projektas teiktas derinti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos švietimo mokslo ir sporto ministerijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai ir Departamentui. Nutarimo projektas be pastabų suderintas su Finansų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija.

Nutarimo projektas patikslintas pagal Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Užsienio reikalų ministerijos ir Departamento pateiktas pastabas ir siūlymus.

Teisingumo ministerijos ir Departamento pastabos, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, suderintos darbo tvarka, todėl derinimo pažyma nėra teikiama.

Papildomai pažymėtina, kad Kultūros ministerija apsvarstė Biudžetinių įstaigų įstatyme numatytą galimybę Departamente sudaryti Stebėtojų tarybą ir nutarė to nesiūlyti, kadangi šio kolegialaus biudžetinės įstaigos organo steigimas pareikalautų papildomų valstybės lėšų ir žmogiškųjų išteklių.

Nutarimo projektą parengė Kultūros ministerijos Kultūrinės edukacijos politikos grupės (vyriausioji specialistė, laikinai atliekanti vadovo funkcijas, Kristina Gasiulytė, tel. +370 608 47 674, el. p. kristina.gasiulyte@lrkm.lt) vyriausioji specialistė Vaida Juškauskaitė-Mata Rigola, tel. +370 608 45 612, el. p. vaida.juskauskaite@lrkm.lt.

PRIDEDAMA. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. gegužės 13 d. nutarimo Nr. 492 „Dėl Tautinių mažumų departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuostatų ir administracijos struktūros patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas, 4 lapai.

Kultūros ministras

Šarūnas Birutis

Vaida Juškauskaitė-Mata Rigola, tel. +370 608 45 612, el. p. vaida.juskauskaite@lrkm.lt

¹ Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“.